

Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi (FÜHAD)
Cilt: 8, Sayı: 16, Eylül 2021, s. 105-125, ISSN: 2148-2527

Journal of Harput Studies, Vol. 8, Issue 16, September 2021, pp. 105-125

Araştırma Makalesi/Research Article

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDINA YÖNELİK ALGILARININ İNCELENMESİ: ELAZIĞ İLİ ÖRNEĞİ

Examining the Perceptions of Professional Accountants towards the Financial Reporting Standard for Large and Medium Sized Enterprises: The Case of Elazig Province

Özcan DEMİR* **Zülküf NARLIKAYA****

Geliş/Received: 11.08.2021

Kabul/Accepted: 27.09.2021

Öz

Bu çalışma ile Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (BOBİ FRS) yönelik algı düzeylerinin farklı değişkenler açısından tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini Elazığ ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini evreni temsilen tesadüfi seçilen 156 meslek mensubu oluşturmuştur. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmış ve veriler anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmaya ilişkin veriler lisanslı SPSS-22.0 programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada kullanılan başlıca analizler; betimleyici istatistikler, geçerlilik ve güvenilirlik analizleri, bağımsız t-testi ve tek yönlü (Anova) varyans analizi şeklindedir. Çalışma sonucunda muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları cinsiyet, yaş, BOBİ FRS mükellefine sahip olma ve BOBİ FRS eğitimi alma değişkenleri açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BOBİ FRS, Muhasebe Meslek Mensupları, Elazığ

Abstract

With this study, it is aimed to determine the perception levels of the accounting professionals operating in Elazig Province regarding the Financial Reporting

* Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, İ.İ.B.F, İşletme Bölümü, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9382-6781>

** Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Teknoloji ve Bilgi Yönetimi ABD, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2473-5509>

Standard for Large and Medium Sized Enterprises (BOBI FRS) in terms of different variables. The population of the research consists of accounting professionals operating in the province of Elazığ. The sample consists of 156 randomly selected accounting professionals representing the universe. In this study, the quantitative research method has been used and the data were obtained by using the survey method. Data related to the study were analyzed with the licensed SPSS-22.0 program. In this study, the main statistical analyses used are descriptive statistics, validity and reliability analysis, independent t-test and one-way Anova. As a result of the study, it has been determined that the perceptions of professional accountants towards BOBI FRS differ significantly in terms of gender, age, having a BOBI FRS taxpayer and receiving BOBI FRS training.

Keywords: BOBI FRS, Accounting Professions, Elazığ

Giriş

Finansal raporların işletmelerce düzenlenmesinin temel amacı, hem işletme bünyesindeki hem işletme çevresindeki finansal bilgi kullanıcılarına ihtiyaç duydukları bilgileri hızlı ve doğru bir şekilde aktarımını sağlamaktır. Bu nedenle işletmeler tüm finansal nitelikteki olayları tam, doğru, anlaşılır ve zamanında finansal tablolara aktarmalıdır (Tüm, 2018: 49).

Bugün dünya genelinde finansal bilgi kullanıcılarının anlaşılır ve eksiksiz bilgiye ulaşabilmelerini sağlamak adına ortak bir muhasebe dilinin oluşturulmasının gerekli olduğu görülmüştür. Bu nedenle Uluslararası Muhasebe Standartları ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) oluşturulmuştur. Ülkemizde ise, bağımsız denetime tabi olan fakat Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı (TFRS) uygulamayan işletmeler için 2017 Yılında Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standartları (BOBI FRS) yürürlüğe girmiştir (Öztürk ve Çarıkçı, 2018: 567). Böylece tüm işletmelerce benimsenmiş bir finansal raporlama sistemi, tüm finansal bilgi kullanıcılarının karşılaştırılabilir bilgi ihtiyacını giderebilecektir.

Bu çalışmanın amacı, Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (BOBI FRS) yönelik algı düzeylerinin farklı değişkenler açısından tespit edilmesidir. Çalışmada ilk olarak yazında konu ile benzer olan çalışmalara yer verilmiş ve daha sonra ise, BOBI FRS'ye ilişkin genel bilgilere değinilmiştir. Çalışmanın uygulama kısmında ise, Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarına yapılan anket çalışmasına ilişkin veriler analiz edilmiş ve ortaya konulan analiz sonuçları sistematik bir şekilde değerlendirilmiştir.

1. Literatür Çalışması

Gençtürk vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada, Antalya, Isparta ve Burdur illerinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının KOBİ UFRS'ye ilişkin bilgi düzeyleri ve KOBİ UFRS'in uygulanabilirliği hakkındaki tutumları incelenmiştir. Çalışma, 319 meslek mensubu üzerinde anket yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının KOBİ UFRS'ye ilişkin bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı ve KOBİ UFRS'in uygulanabilirliği açısından muhasebe mesleğine katkısı olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Yine araştırma sonucunda, KOBİ UFRS hakkında meslek mensuplarının bilgi düzeyi ve KOBİ UFRS uygulanabilirliği hakkında tutumları ile meslek mensuplarının eğitim düzeyleri, unvanları ve buldukları illere göre anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Güneş vd. (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS yönelik algıları ve uygulamaya ilişkin bakış açıları incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini, Malatya ve Elazığ illerinde faaliyet gösteren 246 meslek mensubu oluşturmaktadır. Çalışmaya ilişkin veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Çalışma sonucunda, bu illerde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye ilişkin bilgi seviyelerinin düşük olduğu, uygulanması açısından ise, kapsamlı bir şekilde eğitimin gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yine çalışmada, meslek mensuplarının KOBİ TFRS ile alakalı yeterli düzeyde veriye sahip olmadıkları tespit edilmiştir.

Buena vd. (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Romanya'da faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının KOBİ FRS'ye yönelik algıları incelenmiştir. Çalışma sonucunda, KOBİ FRS'nin KOBİ'ler için istenilen düzeyde basitleştirme sağlamadığı ve bu nedenle işletmeler için basitleştirilmiş bir raporlama standardının gerekli olduğu belirtilmiştir.

Özkan ve Özşahin (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Kayseri ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye ilişkin algıları ve bilgi düzeyleri incelenmiştir. Çalışma, 170 meslek mensubu üzerinde anket yoluyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, KOBİ TFRS'in uygulanmaya başlanması ile birlikte finansal raporlamanın daha fazla şeffaflaşacağı, muhasebe alanında ortak bir dilin oluşacağı, tablolara yönelik güvenilirliğin daha da artacağı, karar vermede işletme içi ve dışı ilgilere daha sağlıklı bilgiler aktarılacağı ve muhasebe mesleğinin öneminin artacağı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmada, KOBİ TFRS'in kullanımıyla meslek mensuplarının iş yükünde artış yaşanacağı ve bundan dolayı standartın uygulamasına yönelik olarak eğitim verilmesinin gerektiği belirtilmiştir.

Hatunoğlu vd. (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Kahramanmaraş ilinde faaliyet gösteren KOBİ'lerin muhasebe departmanlarında çalışanların KOBİ TFRS'nin uygulanmasına ilişkin olarak görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, tesadüfi olarak seçilen 46 adet KOBİ'nin muhasebe sorumlusu üzerinde anket tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, KOBİ'lerin muhasebe sorumlularının KOBİ TFRS'ye yönelik yeterli bilgiye sahip olmadığı fakat standartın sağladığı yararlarla ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu saptanmıştır.

Bengü vd. (2014) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye ilişkin algıları çeşitli demografik özellikler açısından incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini, Niğde ilinde faaliyet gösteren 76 meslek mensubu oluşturmaktadır. Çalışma, anket yoluyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının yaş, öğrenim durumu, cinsiyet ve mesleki tecrübeleri ile KOBİ TFRS'ye ilişkin algıları arasında farklılıkların olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca yine araştırma sonucunda, meslek mensuplarının iş yoğunlukları nedeniyle standartlar ile ilgili yapılan revizyonları takip etmeleri noktasında zorlandıkları tespit edilmiştir.

Kulkarni ve Hyderabad (2014) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının finansal raporlama standardı uygulamalarına ilişkin farkındalık düzeyleri incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini, Hindistan'ın Karnataka eyaletine bağlı Hubli-Dharwad'da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarından 50 kişi oluşturmaktadır. Çalışmaya ilişkin veriler, anket yoluyla toplanmıştır. Çalışma sonucunda, muhasebe meslek mensuplarının finansal raporlama standardına ilişkin algılamalarının düşük olduğu vurgulanmıştır.

Bayazıtlı vd. (2015) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının mevcut öğrenme aşamalarında hangi düzeyde olduklarının belirlenmesi ve finansal raporlama standardını öğrenme (UFRS) ve uygulanması açısından istenilen düzeye etkili ve hızlı bir şekilde çıkabilmeleri için bilinçli yetkinlik modeli kapsamında edinilecek bulguların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, 121 meslek mensubu üzerinde online anket yoluyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının finansal raporlama standardına ilişkin bilinç düzeylerinin yüksek olduğu buna karşın standardının uygulanması sürecinde istenilen düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmada, meslek mensuplarının finansal raporlama standardına ilişkin bilinç düzeylerinin ve uygulanmasına yönelik yeterliliklerinin yalnızca eğitim düzeylerinde yaşanacak artış ile mümkün olabileceği belirtilmiştir.

Ercan ve Büyükoğlu (2017) çalışmalarında, KOBİ TFRS'nin işletmeler açısından algılanma düzeyinin tespiti amaçlanmıştır. Çalışma, Gaziantep ilinde faaliyet yürüten 290 KOBİ'nin muhasebe sorumlusu üzerinde anket yoluyla yapılmıştır. Çalışma sonucunda, işletmelerin KOBİ TFRS'ye ilişkin algılarının ve bilgi düzeylerinin düşük düzeyde olduğu vurgulanmıştır

Durak ve Yürekli (2017) çalışmalarında, muhasebe meslek mensuplarının finansal raporlama standardına ilişkin algıları incelenmiştir. Çalışma, Denizli ilinde faaliyet yürüten 329 meslek mensubu üzerinde anket tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, işletmelerin finansal raporlama standardına geçişi ile birlikte ülkeye yabancı sermaye sağlanması açısından önemli katkılarının olacağı belirtilmiştir. Ayrıca çalışmada, finansal raporlama standardının etkin bir şekilde uygulanması için uzman eğitimlerin gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sakarya vd. (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Balıkesir ilinde faaliyet yürüten meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye ilişkin bilinirlik ve farkındalık düzeyleri incelenmiştir. Çalışma, 64 meslek mensubu üzerinde anket tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, BOBİ FRS'ye yönelik eğitim alan meslek mensuplarının, eğitim almayan meslek mensuplarına göre, bilgi düzeylerinin ve farkındalıklarının yüksek olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca yine çalışmada, meslek mensuplarının BOBİ FRS'nin kısa bir sürede benimsemesi ve başarılı olması hususunda kararsız oldukları belirtilmiştir.

Mahmood vd. (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Pakistan'daki muhasebe meslek mensuplarının KOBİ'ler için UFRS'ye ilişkin algıları incelenmiştir. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının UFRS'ye ilişkin algılarının orta düzeyde olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, UFRS'lerin karşılaştırılabilir finansal bilgi sağlama gibi önemli avantajları olduğu belirtilirken işletmeler üzerinde nitelikli personel eksikliği ve maliyet yükü önemli dezavantajlarının olduğu ifade edilmiştir.

Öztürk ve Çarıkçı (2018) tarafından Akdeniz Bölgesinde faaliyet gösteren 276 meslek mensubu üzerinde gerçekleştirilen anket çalışmasında meslek mensuplarının BOBİ FRS algı düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye ilişkin beklentilerinin olumlu olduğu ancak BOBİ FRS eğitimiyle ilgili düşüncelerinin olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Yine çalışmada, yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe, BOBİ FRS mükellefine sahip olma ve BOBİ FRS mükellefine sahip alma gibi değişkenler ile meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye ilişkin algıları arasında farklılık olduğu sonucu ulaşılmıştır.

Tosunoğlu vd. (2020) tarafından, meslek mensuplarının yerel finansal raporlama çerçevesi (YFRÇ) ve uygulamalarına yönelik görüşleri ve öngörülen değişiklikleri ile meslek mensuplarının demografik özellikleri arasında farklılığın tespitine yönelik bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının eğitim düzeyi ve mesleki unvanları ile YFRÇ ve uygulamalarına yönelik görüşleri ve öngörülen değişiklikleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı vurgulanmıştır.

Baran ve Derya Başkan (2021) tarafından Ankara ilinde faaliyet gösteren 392 meslek mensubu üzerinde gerçekleştirilen anket çalışmasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS'in muhasebe meslek mensupları tarafından bilinen farklılıkları ve bu standartlara ilişkin yaklaşımlarını tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, meslek mensuplarının TMS/TFRS ve BOBİ FRS'ye ilişkin yaklaşımları ile yaş, medeni durum, gelir, mesleki kıdem ve faaliyet bölgesi değişkenleri arasında bir farklılığın olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik yaklaşımları ile ortalama çalışma saati değişkeni arasında bir farklılığın olduğu belirtilmiştir.

2. Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS)

29.07.2017 tarihinde yayınlanan 30138 sayılı Resmi Gazetede Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı Hakkında tebliğ yayınlanmıştır. Yayınlanan tebliğ ve eki BOBİ FRS'nin, 19.12.2012 tarihli ve 2012/4213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olup, 26.8.2014 tarihli ve 29100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararı kapsamında TFRS uygulamayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanması zorunludur (Resmi Gazete Md. 4).

BOBİ FRS'nin büyük ve orta boy işletmelere uygulanma zorunluluğunun getirilmesinin amaçları (Ataman ve Cavlak, 2017: 156; Öztürk ve Çarıkçı, 2018: 571).

- ❖ Finansal bilgi ihtiyacına uygun olan,
- ❖ Gerçeğe uygun olan,
- ❖ Karşılaştırılabilir mali tabloların işletmeler tarafından oluşturulmasını sağlamak şeklinde sıralanabilir.

BOBİ FRS'yi uygulayan işletmeler iki yıl geçmediği sürece isteğe bağlı olarak TFRS'yi geçiş yapamazlar. Bunun yanı sıra isteğe bağlı olarak TFRS'yi uygulayan işletmelerde BOBİ FRS'yi uygulayabilmeleri için yine

en az iki yıl TFRS'yi uygulamış olması gerekmektedir (Resmi Gazete Md. 5).

BOBİ FRS'nin uygulanması açısından, aşağıda verilen üç ölçütten en az ikisinin eşik değerlerini, varsa bağlı ortaklıklarıyla birlikte, art arda iki raporlama döneminde aşan işletmeler müteakip raporlama döneminde büyük işletme olarak kabul edilmektedir (Resmi Gazete Md. 6):

- ❖ Aktif toplamı 75 milyon TL ve üzeri.
- ❖ Yıllık net satış hasılatı 150 milyon TL ve üzeri
- ❖ Ortalama çalışan sayısı 250 ve üzeri.

Tablo 1. BOBİ FRS Bölüm ve Ekleri

Bölüm 1	Kavramsal Çerçeve ve Finansal Tablolar
Bölüm 2	Nakit Akış Tablosu
Bölüm 3	Muhasebe Politikaları, Tahminler ve Yanlılıklar
Bölüm 4	Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar
Bölüm 5	Hasılat
Bölüm 6	Stoklar
Bölüm 7	Tarımsal Faaliyetler
Bölüm 8	Maden Kaynaklarının Aranması ve Değerlendirilmesi
Bölüm 9	Finansal Araçlar ve Özkaynaklar
Bölüm 10	İştiraklerdeki Yatırımlar
Bölüm 11	Müşterek Girişimlerdeki Yatırımlar
Bölüm 12	Maddi Duran Varlıklar
Bölüm 13	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller
Bölüm 14	Maddi Olmayan Duran Varlıklar
Bölüm 15	Kiralamalar
Bölüm 16	Devlet Teşvikleri
Bölüm 17	Borçlanma Maliyetleri
Bölüm 18	Varlıklarda Değer Düşüklüğü
Bölüm 19	Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar
Bölüm 20	Yabancı Para Çevrim İşlemleri
Bölüm 21	İş Birleşmeleri
Bölüm 22	Konsolide Finansal Tablolar
Bölüm 23	Gelir Üzerinden Alınan Vergiler
Bölüm 24	Ara Dönem Finansal Raporlama
Bölüm 25	Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama
Bölüm 26	Dipnotlar

Bölüm 27	Geçiş Hükümler
Münferit Finansal Tablolar	
Ek 1	Finansal Durum Tablosu
Ek 2	Kar veya Zarar Tablosu
Ek 3	Özkaynak Değişim Tablosu
Ek 4	Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolar	
Ek 5	Konsolide Finansal Durum Tablosu
Ek 6	Konsolide Kar veya Zarar Tablosu
Ek 7	Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Ek 8	Konsolide Nakit Akış Tablosu
Ek 9	Tanımlar

Kaynak: Kamu Gözetim Kurumu (KGK), t.y.

Tablo 1’de BOBİ FRS’in bölümleri ve ekleri verilmiştir. BOBİ FRS 27 bölümden oluşmaktadır. 27 bölümün yanında konsolide finansal tabloları ve münferit finansal tabloları açıklayan 9 ek bölümde yer almaktadır.

BOBİ FRS, Tam Set TMS/TFRS’ler ile karşılaştırıldığında büyük ve boy işletmeler için gereksiz ayrıntılara yer verilmediği daha çok temel ilkelere yer verildiği görülmektedir. Ayrıca sade ve yalın bir dil kullanılmıştır (Ataman ve Cavlak, 2017: 156). İşletmelerin düzenledikleri finansal tablolardan; finansal durum tabloları, kar veya zarar tabloları, özkaynak değişim tabloları ve nakit akış tabloları bakımından BOBİ FRS ile TMS/TFRS arasındaki farklılıklar incelendiğinde ise, en fazla farkın kar veya zarar tablosu üzerinde olduğu görülmüştür (Gençoğlu, 2017: 5).

3. Metodoloji

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (BOBİ FRS) yönelik algı düzeylerinin farklı değişkenler açısından tespit edilmesidir. BOBİ FRS’nin muhasebe meslek mensuplarınca uygulanacağı düşünüldüğünde, meslek mensuplarının BOBİ FRS’ye yönelik algıların araştırılması standarttan etkin olarak kullanılabilirliği konusunda fikir sağlaması açısından önemlidir. Ayrıca literatürde Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS’ye yönelik algılarının belirlenmesine ilişkin sınırlı sayıda çalışma olmasından dolayı bu çalışma hem amaç hem de elde edilen bulgular bakımından alanda bulunan çalışmalardan farklı olup, çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

3.2. Araştırmanın Varsayım ve Sınırlıkları

Bu çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının anket sorularını cevaplarırken anketi oluşturan BOBİ FRS algı düzeyi ile ilgili maddeleri anlayıp doğru, samimi ve objektif cevaplar verdikleri varsayılmıştır. Çalışmada, sadece Elazığ ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarından veri sağlanması nedeniyle elde edilen sonuçlar yalnızca Elazığ ili için genellenemez. Bunun yanı sıra çalışma, elde edilen sonuçların muhasebe meslek mensuplarının tamamına genelleştirilmesi bakımından da birtakım sınırlılıklar barındırmaktadır.

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırma evreni; 2020-2021 yılı içerisinde Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensupları olarak belirlenmiştir. Elazığ Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası verilerine göre odaya kayıtlı 260 meslek mensubu olduğu tespit edilmiştir. Çalışma, bu evren üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amaçlarına en uygun örneklem hacminin tespiti için; n, örneklem hacmi; N, evren hacmi; t, güvenilirlik düzeyine ait tablo değeri, p ve q sırasıyla ilgilenilen olayın görülme ve görülmemesi olasılıkları ve d, duyarlılık düzeyi olmak üzere Cochran Formülü kullanılmıştır (Hayran, 2012: 72; Sezgin ve Düşükcan, 2020: 1694):

Örneklem Hacmi

$$n = N \cdot (t^2 \cdot p \cdot q) / (d^2 \cdot (N-1) + (t^2 \cdot p \cdot q))$$

Evren büyüklüğü (N) 260 olarak alındığında, Cochran Formülü olarak da bilinen yukarıdaki formüle göre örneklem büyüklüğü en az (n) 155 olmalıdır. Bu büyüklükteki bir örneklem büyüklüğünün %95 güven düzeyinde evreni temsil gücünün olacağı söylenebilir. Çalışma 156 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4. Araştırmanın Veri Toplama ve Analiz Yöntemi

Çalışmanın verileri anket yoluyla toplanmış olup veriler lisanslı SPSS 22.0 programıyla analiz edilmiştir. Anket formu Google anket uygulaması ile oluşturulmuştur ve bağlantı adresi Elazığ Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına kayıtlı tüm meslek mensuplarına e-posta yoluyla iletilmiştir. Anket iki kısımdan oluşmaktadır. İlk bölümde, meslek mensuplarının demografik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla 6 soruya yer verilmiştir. Anketin ikinci bölümünde ise, meslek mensupların BOBİ FRS'ye yönelik algılarının tespiti amacıyla 22 ifadeden oluşan ölçek yer almıştır. Öztürk ve Çarıkçı (2018) tarafından geliştirilen ölçeğinin Cronbach's Alfa değeri 0,783'tür. İfadeler, 5'li Likert tipi ile derecelendirilmiştir. Seçenekleri: "Kesinlikle Katılmıyorum; Katılmıyorum; Kararsızım; Katılıyorum; Kesinlikle"

Katılıyorum” şeklindedir. Ölçek ortalama puanlarının değerlendirilmesinde aritmetik ortalamalar dikkate alınmıştır. Aritmetik ortalamaların değerlendirilmesinde ölçüt alınan araklılar aşağıda verilmektedir (Çakınberk ve Demirel, 2010: 110):

- 1,00 < aritmetik ortalama < 2,60: Düşük;
- 2,60 < aritmetik ortalama < 3,40: Orta;
- 3,40 < aritmetik ortalama < 5,00: Yüksek

Çalışmada incelenen BOBİ FRS algı ölçeğine yönelik ifadelerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit edilmesi amacıyla basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir.

Tablo 2. BOBİ FRS Algı Ölçeğine İlişkin Basıklık ve Çarpıklık Değerleri

Ölçek	N	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
BOBİ FRS’ye Yönelik Algı	156	,-629	,746

Tablo 2’de görüldüğü üzere ifadelerin, Skewness ve Kurtosis (çarpıklık ve basıklık) değerleri -2 ile +2 arasında değer almıştır. Bundan dolayı, BOBİ FRS’ye yönelik algı ölçeğinin basıklık ve çarpıklık değerleri normal dağılıma yakın bir dağılım gösterdiği söylenebilir (Demir ve Sezgin, 2020: 243; George ve Mallery, 2010). Bu sonuç doğrultusunda, verilerin analizi için parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir. Verilerin analizinde; betimleyici istatistikler, geçerlilik ve güvenilirlik analizi, t-testi ve Tek yönlü (One way) varyans analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır.

3.5. Araştırmanın Hipotezleri

Çalışmanın amacı doğrultusunda 6 ana hipotez geliştirilmiştir. Çalışma için geliştirilen hipotezler aşağıda verilmiştir.

H₁: Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS’ye yönelik algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₂: Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS’ye yönelik algıları ile yaş arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₃: Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS’ye yönelik algıları ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₄: Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS’ye yönelik algıları ile mesleki tecrübe arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₅: Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS mükellefine sahip olma durumu arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₆: Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS eğitimi alma durumu arasında anlamlı bir farklılık vardır.

3.6. Geçerlilik ve Güvenirlik Analizi

Verilerin faktör analizine uygunluğunu tespit edilmesi amacıyla iki istatistiksel ölçüm kullanılmaktadır. Bunlar; KMO katsayısı ve Bartlett testidir (Büyüköztürk, 2007). KMO katsayısı, örneklem büyüklüğünün faktör analizine uygun olup olmadığını göstermektedir. Örneklem büyüklüğünün yeterli olması için KMO değerinin en az .60 ve üzerinde değer alması ve Bartlett testinin ise anlamlı ($p < 0,05$) olması gerekmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). 22 ifadeden oluşan BOBİ FRS'ye yönelik algı ölçeğine uygulanan açıklayıcı faktör analizi sonucuna göre, Bartlett testi sonucu 1980,12 ve $p=0,000$, KMO örneklem değeri 0,830 olarak gerçekleşmiştir. Bu değerler kabul edilebilir sınırlar içinde yer almaktadır. Bu durum verilerin faktör analizine uygunluğu açısından çok iyi olduğunu göstermektedir (Karagöz, 2019: 953). Ölçeğin faktör analizi neticesinde toplam varyansın 67,663 seviyesinde değer aldığı tespit edilmiştir. Bu sonuca göre faktörlerin toplam varyansının .50 ve üzerinde gerçekleşmesi geçerlilik teşkil etmekte ve değişkenler anlamlılık kazanmaktadır (Büyüköztürk, 2007).

Çalışma verilerinin tutarlılığını ölçmek amacıyla güvenilirlik analizi gerçekleştirilmiştir. Güvenilirlik analizi için Cronbach's Alfa katsayısı kullanılmıştır. Cronbach's Alfa Katsayısının değerlendirilmesinde uyulan değerlendirme ölçütü aşağı yer almaktadır (Kılıç, 2016: 48; Düşükcan, Sezgin ve Kaya, 2019: 437):

$0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0,41 \leq \alpha < 0,60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0,61 \leq \alpha < 0,80$ ise ölçek orta güvenilirliktedir.

$0,81 \leq \alpha < 1,00$ ise ölçek yüksek güvenilirliktedir.

Çalışmada, BOBİ FRS'ye yönelik algı ölçeğinin Cronbach Alfa değeri; 0,859 olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuç neticesinde, BOBİ FRS'ye yönelik algı ölçeğinin yüksek güvenilirlikte olduğu söylenebilir.

3.7. Bulgular

3.7.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Ait Bulgular

Tablo 3'te muhasebe meslek mensuplarının cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe, BOBİ FRS mükellefine sahip olma ve BOBİ FRS eğitimi alma gibi değişkenler açısından dağılımları yer almaktadır.

Tablo 3. Katılımcılara Ait Demografik Özellikler

KATILIMCI PROFİLİ (n=100)		
Cinsiyet	F	%
Erkek	115	73,7
Kadın	41	26,3
Yaş	F	%
25 ve altı	20	12,8
26-40	79	50,6
41-55	43	27,6
56 ve üstü	14	9,0
Eğitim Düzeyi	F	%
Önlisans	37	23,7
Lisans	94	60,3
Lisansüstü	25	16,0
Mesleki Tecrübe	F	%
0-3	31	19,9
4-7	26	16,7
8-11	14	9,0
12-15	22	14,1
16-19	29	18,6
20 ve üstü	34	21,8
BOBİ FRS Mükellefine Sahip Olma	F	%
Evet	33	21,2
Hayır	123	78,8
BOBİ FRS Eğitimi Alma	F	%
Evet	59	37,8
Hayır	97	62,2

Tablo 3'te görüldüğü üzere, katılımcıların, % 73,7'sini erkekler, % 26,3'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Katılımcıların % 63,4'ünü genç ve orta yaş gurubundakiler, % 36,6'sını ise orta yaş üzerindeki katılımcılar oluşturmaktadır. Katılımcıların eğitim düzeyleri incelediğinde ağırlıklı olarak % 60,3 ile lisans mezunları yer almaktadır. Ancak azımsamayacak düzeyde % 16 gibi lisansüstü mezunları da yer almaktadır. Katılımcıların, yaklaşık % 20'sinin 0-3 yıl arası, % 16,7'sinin 4-7 yıl arası, % 9,0'ının 8-11 yıl arası, % 14,1'inin 12-15 yıl arası, % 18,6'sının 16-19 yıl arası ve % 21,8'inin 20

yıl ve üstü mesleki tecrübeye sahip olduğu, yaklaşık % 79'unun BOBİ FRS mükellefine sahip olmadığı ve yine % 62,2'si gibi büyük bir çoğunluğunun daha önce BOBİ FRS eğitimi almadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, katılımcıların genç ve orta yaş arasındaki kişilerden oluştuğu ve lisans eğitiminden sonra da eğitimlerine devam eden eğitim seviyesi ve mesleki tecrübeleri yüksek kişiler olduğunu göstermektedir.

3.7.2. Ölçek Puanları

Tablo 4'te katılımcıların BOBİ FRS'ye yönelik algı düzeyleri verilmiştir.

Tablo 4. BOBİ FRS'ye Yönelik Algı Ölçeği Puanları

BOBİ FRS'ye Yönelik Algı Düzeyi	Ort.	ss.	Genel	
			Ort.	ss.
1. BOBİ FRS'leri meslek mensuplarının kendi çabaları ile öğrenebileceklerini düşünüyorum.	2,25	1,11	3,31	,58
2. BOBİ FRS'leri tam ve doğru bir şekilde uygulayabilirim.	2,41	1,11		
3. BOBİ FRS'lere ilişkin verilen eğitim, konferans, seminer vb. programların sayısı istenilen seviyededir.	2,49	1,17		
4. BOBİ FRS'lere ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, rapor gibi yayınların sayısı yeterlidir.	2,44	1,19		
5. BOBİ FRS hakkında yeterli bilgiye sahibim.	2,53	1,16		
6. Uluslararası muhasebe standartları ile alakalı tüm gelişmeleri yakından takip ediyorum ve yeterli güncel bilgiye sahibim.	2,52	1,42		
7. BOBİ FRS, meslek mensuplarının inisiyatif kullanmasını kısıtlamaktadır.	3,30	1,34		
8. BOBİ FRS, mevcut muhasebe standartlarına göre daha sade ve kolay kullanılabilir içeriğe sahiptir.	3,12	,96		
9. BOBİ FRS, muhasebe uygulamalarını kolaylaştıracaktır.	3,35	1,21		
10. BOBİ FRS mesleki olarak meslek mensupları açısından gereklidir ve önemlidir.	3,78	,91		
11. KOBİ TFRS'nin yerine BOBİ FRS'nin yayınlanmasını doğru bulmaktayım.	3,69	1,06		
12. BOBİ FRS'nin karmaşık bir yapıda olması muhasebe meslek mensuplarına bu standartları uygulamasında zorluk yaratmaktadır	3,75	1,06		
13. KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların anlaşılması ve karşılaştırılması çok kolay olacaktır.	3,73	1,07		
14. KOBİ TFRS ile BOBİ FRS arasında farklılık bulunmaktadır.	3,74	1,12		
15. BOBİ FRS şuan ki muhasebe uygulamalarında önemli değişiklikler neden olacaktır.	3,81	1,15		
16. Vergi mevzuatına uymayan düzenlemelerin varlığı BOBİ FRS'nin meslek mensupları tarafından uygulanmasında önemli bir zorluk teşkil etmektedir.	3,65	1,24		
17. BOBİ FRS'ye göre hazırlanacak finansal tablolar, şuan ki düzenlenen finansal tablolara göre farklılıklar gösterecektir.	3,69	1,26		

18. BOBİ FRS ile mali tablolar daha fazla şeffaf olacaktır.	3,65	1,26		
19. BOBİ FRS sayesinde vergi amaçlı muhasebe yerini bilgi amaçlı muhasebe alacaktır.	3,76	1,13		
20. BOBİ FRS meslek mensuplarının iş yükünü artıracaktır.	3,74	1,18		
21. BOBİ FRS ile işletmelerde kurumsallaşma artacaktır.	3,74	1,03		
22. BOBİ FRS, muhasebe uygulamalarına ve mesleğin gelişimine olumlu katkı sağlayacaktır.	3,85	1,21		

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların BOBİ FRS'ye ilişkin algularının genel ortalaması (3,31) düzeyindedir. BOBİ FRS'ye ilişkin ifadelerin ortalamaları incelendiğinde, ifadelerden en yüksek ortalamaya sahip olan "BOBİ FRS, muhasebe uygulamalarına ve mesleğin gelişimine olumlu katkı sağlayacaktır" (3,85) ifadesi olurken; en düşük ortalamaya ise, "BOBİ FRS'leri meslek mensuplarının kendi çabaları ile öğrenebileceklerini düşünüyorum" (2,25) ifadesi olmuştur.

Ayrıca her ifadenin ortalaması ayrı ayrı incelendiğinde düşük, orta ve yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'in muhasebe mesleğine, muhasebe uygulamalarının gelişime ve işletmelerin kurumsallaşmasına katkı sağlayacağına ilişkin algılamalarının olumlu yönde olduğu görülmüştür. Fakat BOBİ FRS'lere yönelik meslek mensuplarının yeterli bilgiye sahip olmadığı, BOBİ FRS'lere yönelik gerçekleştirilen eğitim, konferans, seminer vb. programların sayısının istenilen seviyede olmadığı görülmektedir.

3.7.3. t-Testi ve Tek Yönlü (One way) Varyans Analizi Bulguları

Aşağıda katılımcıların cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe, BOBİ FRS mükellefine sahip olma ve BOBİ FRS eğitimi alma değişkenleri ile BOBİ FRS'ye yönelik algıları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Farklılıkların tespiti amacıyla, t-testi ve Tek yönlü (One way) varyans analizi yapılmıştır.

Tablo 5'te muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi analiz sonucu verilmiştir.

Tablo 5. Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS'ye Yönelik Algıları İle Cinsiyet Değişkenine İlişkin t-Testi Analiz Bulguları

Değişkenler		N	Ort.	ss.	t	p
Cinsiyet	Erkek	115	3,25	,61	2,288	,010
	Kadın	41	3,49	,44		

p>0,05= Red, p<0,05= Kabul

Tablo 5 incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır

($p < 0,05$, H_1 kabul). Ortalama puanlar incelendiğinde, kadın muhasebe meslek mensuplarının ortalamasının erkek muhasebe meslek mensuplarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 6'da muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile yaş değişkenine yönelik Tek yönlü (One way) varyans analizi sonucu verilmiştir.

Tablo 6. Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS'ye Yönelik Algıları İle Yaş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü (One Way) Varyans Analizi Bulguları

Değişkenler		N	Ort.	ss.	F	p
Yaş	25 ve altı	20	3,14	,75	4,280	,006
	26-40	79	3,32	,49		
	41-55	43	3,50	,55		
	56 ve üstü	14	2,94	,65		

$p > 0,05 =$ Red, $p < 0,05 =$ Kabul

Tablo 6 incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile yaş arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < 0,05$, H_2 kabul). Ortalama puanlar incelendiğinde, 41-55 yaş arasındaki meslek mensuplarının ortalamasının diğer yaş gruplarında yer alan meslek mensuplarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 7'de muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile eğitim düzeyi değişkenine yönelik Tek yönlü (One way) varyans analizi sonucu verilmiştir.

Tablo 7. Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS'ye Yönelik Algıları İle Eğitim Düzeyi Değişkenine Yönelik Tek Yönlü (One Way) Varyans Analizi Bulguları

Değişkenler		N	Ort.	ss.	F	p
Eğitim Düzeyi	Önlisans	37	3,21	,58	2,850	,061
	Lisans	94	3,29	,60		
	Lisansüstü	25	3,55	,40		

$p > 0,05 =$ Red, $p < 0,05 =$ Kabul

Tablo 7 incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$, H_3 red).

Tablo 8'de muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile mesleki tecrübe değişkenine yönelik Tek yönlü (One way) varyans analizi sonucu verilmiştir.

Tablo 8. Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS'ye Yönelik Alguları İle Mesleki Tecrübe Değişkenine Yönelik Tek Yönlü (One Way) Varyans Analizi Bulguları

Değişkenler		N	Ort.	ss.	F	p
Mesleki Tecrübe	0-3	31	3,15	,69	,717	,611
	4-7	26	3,38	,69		
	8-11	14	3,40	,61		
	12-15	22	3,40	,46		
	18-21	29	3,31	,53		
	22 ve üstü	34	3,32	,48		

p>0,05= Red, p<0,05= Kabul

Tablo 8 incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik alguları ile mesleki tecrübe arasında anlamlı bir farklılık saptanamamıştır (p>0,05, H_4 red).

Tablo 9'da muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik alguları ile BOBİ FRS mükellefine sahip olma durumuna ilişkin t-testi analiz sonucu verilmiştir.

Tablo 9. Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS'ye Yönelik Alguları İle BOBİ FRS Mükellefine Sahip Olma Durumuna İlişkin t-Testi Analiz Bulguları

Değişkenler		N	Ort.	ss.	t	p
BOBİ FRS Mükellefine Sahip Olma	Evet	33	3,39	,53	-3,205	,001
	Hayır	123	3,03	,67		

p>0,05= Red, p<0,05= Kabul

Tablo 9 incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik alguları ile BOBİ FRS mükellefine sahip olma durumu arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır (p<0,05, H_5 kabul). Ortalama puanlar incelendiğinde, BOBİ FRS mükellefine sahip olan muhasebe meslek mensuplarının ortalamasının BOBİ FRS mükellefine sahip olmayan meslek mensuplarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10'da muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik alguları ile BOBİ FRS eğitimi alma durumuna ilişkin t-testi analiz sonucu verilmiştir.

Tablo 10. Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS'ye Yönelik Alguları İle BOBİ FRS Eğitimi Alma Durumuna İlişkin t-Testi Analiz Bulguları

Değişkenler		N	Ort.	ss.	t	p
BOBİ FRS Eğitimi Alma	Evet	59	3,45	,53	2,355	,020
	Hayır	97	3,23	,59		

p>0,05= Red, p<0,05= Kabul

Tablo 10 incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS eğitimi durumu arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0,05$, H_6 kabul). Ortalama puanlar incelendiğinde, BOBİ FRS eğitimi alan muhasebe meslek mensuplarının ortalamasının BOBİ FRS eğitimi almayan meslek mensuplarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.8. Araştırmaya İlişkin Hipotezlerin Sonuçları

Araştırmaya ilişkin oluşturulan hipotezlerin sonuçları Tablo 11'de verilmektedir. Değişkenler arasında yapılan t testi ve Tek yönlü (One way) varyans analizlerinin sonucunda, başta kurulmuş olan 6 hipotezden 4'ü kabul edilmiş ve 2 tanesi de reddedilmiştir.

Tablo 11. Hipotezlerin Kabul ve Red Durumları

Hipotez No.	Hipotezler	Sig (p)	Sonuç
H ₁	Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık vardır.	,010	Kabul
H ₂	Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile yaş arasında anlamlı bir farklılık vardır.	,006	Kabul
H ₃	Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık vardır.	,061	Red
H ₄	Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile mesleki tecrübe arasında anlamlı bir farklılık vardır.	,611	Red
H ₅	Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS mükellefine sahip olma durumu arasında anlamlı bir farklılık vardır.	,001	Kabul
H ₆	Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS eğitimi alma durumu arasında anlamlı bir farklılık vardır.	,020	Kabul

$p>0,05$ = Red, $p<0,05$ = Kabul

Tartışma ve Sonuç

Çalışmada, Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (BOBİ FRS) yönelik algı düzeylerinin farklı değişkenler açısından tespiti amaçlanmıştır. Çalışma verilerinin analizi neticesinde, ortaya konulan bulgular ve sonuçlar aşağıda verilmektedir.

Çalışma sonucunda muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algı düzeylerinin ortalama puanının 3,31 olduğu saptanmıştır. Bu sonuç neticesinde, ölçeğe ilişkin aritmetik ortalamasının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu durum muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algı düzeylerinin olumlu yönde olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, Mahmood vd. (2018), Öztürk ve Çarıkçı (2018) ve Baran ve Derya Baskan

(2021) tarafından gerçekleştirilen çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Ancak, Kulkarni ve Hyderabad (2014) ve Ercan ve Büyükoğlu (2017) ve tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise, BOBİ FRS'ye yönelik algı düzeylerinin düşük düzeyde olduğu belirtilmiştir. Ayrıca çalışmada, meslek mensuplarının BOBİ FRS ile ilgili bilgi düzeylerinin düşük olduğu ve BOBİ FRS'ye yönelik olarak verilen eğitimlerin istenilen seviyede olmadığı da görülmüştür.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Ancak, Baran ve Derya Baskan (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmada bir farklılık saptanamamıştır.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile yaş arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bu sonuç, Öztürk ve Çarıkçı (2018) ve Baran ve Derya Baskan (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Ancak, Öztürk ve Çarıkçı (2018) ve Baran ve Derya Baskan (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile eğitim düzeyleri arasında bir farklılığın olduğu vurgulanmıştır.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile mesleki tecrübe arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Ancak, Öztürk ve Çarıkçı (2018) ve Baran ve Derya Baskan (2021) tarafından yapılan çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile mesleki tecrübe arasında bir farklılığın olduğu vurgulanmıştır.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS mükellefine sahip olma durumu arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bu sonuç, Öztürk ve Çarıkçı (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmayla paralellik göstermektedir. Yine aynı şekilde çalışmada muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algıları ile BOBİ FRS eğitimi alma durumu arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bu sonuç, Öztürk ve Çarıkçı (2018) ve Sakarya vd. (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmayla paralellik göstermektedir.

Çalışma, Elazığ ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Muhasebe meslek mensuplarının Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (BOBİ FRS)

yönelik algı düzeylerinin farklı değişkenlere göre (cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe, BOBİ FRS mükellefine sahip olma ve BOBİ FRS eğitimi alma) inceleyen bu çalışma sonuçlarına göre, meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algı düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmüştür. Muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS'ye yönelik algı düzeylerinin, eğitim düzeyi ve mesleki tecrübe değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği fakat cinsiyet, yaş, BOBİ FRS mükellefine sahip olma ve BOBİ FRS eğitimi alma değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda, muhasebe meslek mensuplarının tamamını baz alarak bir genelleme yapılması doğru olmayacaktır. Bundan ötürü, bulguların benzer araştırmalar ile karşılaştırılması ve değerlendirilmesi açısından farklı şehirlerde benzer ya da farklı değişkenler ile yapılmasının yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

ATAMAN, B. ve CAVLAK, H. (2017). Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) ile Tam Set Türkiye Muhasebe ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının (TMS/TFRS) Karşılaştırılması, *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 153-168.

BARAN, E. ve DERYA BASKAN, T. (2021). Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaklaşımları ve Farklılıkları Üzerine Bir Uygulama, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 19(1), 88-109.

BAYAZITLI, E., ÖZDEMİR, S. ve ALPAY, E. (2015). Finansal Raporlamada Standardizasyon ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Zorlayan Öğrenme Sürecinin Bilinçli Yetkinlik Öğrenme Modeli Temelinde İrdelenmesi, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 1, 1-31.

BENGÜ, H., ÖZDEMİR, S. ve ÇELİK, S. (2014). Niğde İlindeki Muhasebe Meslek Mensuplarının Finansal Raporlama Standartlarına Bakış Açılarının Ampirik Olarak Değerlendirilmesi, *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1), 161-175.

BUENA, S., SACARIN, M. ve MIHAELA, M. (2012). Romanian Professional Accountants' Perception on the Differential Financial Reporting for Small and Medium-Sized Enterprises, *Accounting and Management Information Systems*, 11(1), 27-43.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

ÇAKINBERK, A. ve DEMİREL, E.T. (2010). Örgütsel Bağlılığın Belirleyicisi Olarak Liderlik: Sağlık Çalışanları Örneği, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 103-119.

DEMİR, Ö. ve SEZGİN, E.E. (2020). Kadın Girişimciliği ve Karşılaştıkları Sorunlar: Elazığ, Türkiye’den Yerel Bir Bulgu, *İnönü University International Journal of Social Sciences, (INIJOSS)*, 9(1), 236-254.

DURAK, M. G. ve YÜREKLİ, E. (2017). Meslek Mensuplarının Gözünden Kobiiler İçin Finansal Raporlama Standartları: Denizli İlinde Bir Uygulama, *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 115-130.

DÜŞÜKCAN, M., SEZGİN, E.E. ve KAYA, E. (2019). Elazığ 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonlarında Görev Yapan Sağlık Çalışanlarında İş Streslerinin İşten Ayrılma Niyetine Etkisi, *Journal of Academic Value Studies (JAVStudies)*, 5(3), 433-442.

ERCAN C. ve BÜYÜKOĞLU, B. (2017). Kobi Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İşletmeler Tarafından Algılanma Düzeyinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Gaziantep Örneği, *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 4(15), 2069-2076.

GENÇOĞLU, Ü.G. (2017). Temel Konularda BOBİ FRS ve TMS/TFRS Karşılaştırması, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 76, 1-24.

GENÇTÜRK, M., KARAMAN, N. ve YILMAZ, T. (2011). KOBİ'ler İçin Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Değerlendirilmesi ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Farkındalık Düzeylerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Araştırma, *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, 48(551), 77-92.

GEORGE, D. ve MALLERY, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.

GK (KAMU GÖZETİM KURUMU). (t.y.). Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı, http://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/PDF%20linkleri/bobi_frs.PDF, Erişim Tarihi: 24.09.2021.

GÜNEŞ, R., DURMUŞ, A. F. ve SOLAK, B. (2011). Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS’ ye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Uygulamaya Yönelik Beklentileri: Elazığ ve Malatya İlleri Örneği. *World Of IFRS Dergisi*, (5), 1-14.

HATUNOĞLU, Z., UÇAKTÜRK, M. ve KILLI, M. (2013). Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın Bilinirlik Düzeyi Üzerine Kahramanmaraş’ta Bir Alan Çalışması, *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(1), 51-62.

HAYRAN, O. (2012). *Sağlık Bilimlerinde Araştırma ve İstatistik Yöntemler*, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.

KARAGÖZ, Y. (2019). *SPSS-AMOS-META Uygulamalı İstatistiksel Analizler (2. Baskı)*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

KILIÇ, S. (2016). Cronbachs Alpha Reliability Coefficient, *Journal of Mood Disorders*, 6(1), 47-48.

KULKARNI, P. ve HYDERABAD, R. (2014). Implementation of IFRS in India: A Study of Awareness among Practicing Chartered Accountants, *Presidency Journal of Management Thought ve Research*, 4(1), 1-15.

MAHMOOD, Z., KHAN, A.B., REHMAN, A.U., ve ATTA, S. (2018). Preliminary Insights on the Adoption of International Financial Reporting Standard (IFRS) for Small and Medium Enterprises (SMEs) in Pakistan, *Journal of Accounting and Finance in Emerging Economies*, 4(1), 95-110.

ÖZKAN, A. ve ÖZŞAHİN, F. (2012). Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Görüşlerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma, *Muhasebe ve Denetim Bakış Dergisi*, 12(37), 47-68.

ÖZTÜRK, S. M. ve ÇARIKÇI, O. (2018). Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardının Muhasebe Meslek Mensupları Üzerinde Algı Düzeyinin Araştırılması, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5(3), 568-582.

RESMİ GAZETE, (2017). Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı Hakkında Tebliğ, 29 Temmuz 2017 Sıra No:56, Sayı: 30138 (Mükerrer).

SAKARYA, Ş., YAZGAN, F. K. ve YILDIRIM, H.H. (2018). Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS)'nın Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Bilinirliğinin ve Farkındalığının Tespiti: Balıkesir İli Örneği, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Nisan, Özel Sayı: 699-724.

SEZGİN, E.E. ve DÜŞÜKCAN, M. (2020). Hemşirelerin Öz Yeterlik İnanç Düzeylerinin Performansları Üzerindeki Etkisi: Elazığ İli Örneği, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 1689-1702.

TABACHNICK, G. B. ve FIDELL, L. S. (2013). *Using multivariate statistics (6th ed.)*, London: Pearson.

TOSUNOĞLU B., CENGİZ S. ve RZAZADE E. (2020). Muhasebe Meslek Mensupları Açısından Yerel Finansal Raporlama Çerçevesi Ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi: Trabzon İli Örneği, *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 11(Ek), 309-316.

TÜM, K. (2018). Raporlama Döneminden Sonraki Olayların Bağımsız Denetim Standartları (BDS 560) ve Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Kapsamında İncelenmesi, *Journal of Politics, Economy and Management*, 1(1), 49-61.